

مقدمه

سند چشم‌انداز بیست‌ساله افق ۱۴۰۴ پیوند بین توسعه‌سیاسی و اقتصادی است و بعد از قانون اساسی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین سندهای راهبردی کشور معرفی شده‌است لذا هدف این مقاله آسیب‌شناسی سیاسی برنامه‌های پنج‌ساله مطابق با سند چشم‌انداز بیست‌ساله است و در پی پاسخ به چگونگی اثربخشی رویکرد توسعه‌سیاسی برنامه‌های پنج‌ساله در مسیر سند چشم‌انداز بیست‌ساله است. دغدغه اصلی‌ای که باعث نگارش این مقاله شد، این است که سررسید سند چشم‌انداز بیست‌ساله نزدیک است. (کمتر از یک برنامه پنج‌ساله دیگر) و مقامات تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیرنده کشور فرصت اندکی دارند تا با بررسی همه‌جانبه این سند مهم و آسیب‌شناسی برنامه‌های توسعه پیشران این برنامه راهبردی، برای افق بیست‌ساله بعدی برنامه‌ریزی و اقدام کنند. برای انجام تحقیق در این مقاله از روش توصیفی استفاده و تلاش شده‌است از طریق مطالعه و مراجعه به اسناد کتابخانه‌ای و وبگاه رسمی نهادهای تصمیم‌ساز و اجرایی سند بیست‌ساله و برنامه‌های پنج‌ساله توسعه به پرسش مقاله پاسخ داده‌شود.

۱. مبانی نظری و چارچوب مفهومی

توسعه به معنی وسعت‌بخشی و رشد تدریجی است و به مفهوم قدرتمندی، پیشرفت و بزرگ‌شدن و بازسازی مستمر جامعه براساس بصیرت‌های تازه است. توسعه در سال‌های اولیه پس از جنگ جهانی دوم مترادف با رشد و به‌معنای اقتصادی به‌کارمی‌رفت اما این تعریف گسترش یافت و با لحاظ مشخصاتی نظیر کاهش فقر و نابرابری به‌معنای بهبود زندگی در نظر گرفته شد اما توسعه، فرآیندی